

»S PRIRODO NOVEMU ČLOVEKU«

Osnovna dejavnost v komuni

Lahko bi rekli z Goethejem, da nam ob sedanji Zenevi pride na pomoč »plemenita bodrilka, tolažilka — nada«, saj je pretekli teden pokazal, da se »brancu« v Zenevi »ne gane noga«. Na žioljenja neskončni verigi se vrste rodovi in nič ne kaže, da bi se današnji rod znebil strašne more, ki jo predstavlja vojna nevarnost, strašnejša od vseh. Na vaji je usoda miru in človeštva, je dejal nedavno predsednik naše države, katalizma, ki grozi, nas lahko pogoltni in zagrne.

Neutrálne in izvenblokovske države skušajo premakniti pogajanja o atomskem moratoriju, medtem ko oba bloka stojita na starih pozicijah. Macmillan in Kennedy sta poslala Hruščevu pismo, naj še enkrat prouči in to z »vso resnostjo« zahodni predlog o nadzorstvu. Sovjetska reakcija res ni mogla biti drugačna, kot je bila: SZ ne more sprejeti ultimata, ne more sprejeti nadzorstva, če ne pride do splošne in popolne razorožitve. Vse, kar se je imenovalo na konferenci doslej kot napredek, je s tem stopilo v senco. Zahod je zagrozil, da bo prišlo do novih atomskih poskusov, če SZ ne sprejme zahodnega predloga o nadzorstvu. Sprejeti ga noče niti v načelu, kar je mnogo manj kot uspešno mednarodno nadzorstvo, je dejal Dean in s tem povedal, da je predlog že zaradi ne-realnosti nesprejemljiv — za vsako veselilo na svetu. Celo ameriški listi priznavajo, da je pismo Hruščevu propagandna poteza, torej nič kaj po protokolu. Zato sovjetski odgovor Zahoda ni nič presenetil, ostal pa je tudi brez slehernega političnega učinka. Indijsko pobudo za atomski moratorij so ZDA praznovano prezrele.

Urejanje zadev okoli Berlina je pri vsem tem malenkost, čeprav se bo berlinski status quo vendarle spremenil. DR Nemčija bi bila de facto priznana, čeprav v ZDA še vedno uporabljajo nemški termin »sovjetska okupacijska cona Nemčije«. General Clay, odločni branilec berlinskega statusa quo, je bil premišljen. Nekateri vidijo v tem pomembno spremembo, reakcija Bonna doslej pa ni bila ravno bučna. Pač pa je obisk prof. Hallsteina v ZDA zaradi Skupnega trga pokazal, da je evropska integracija z nemško gospodarsko močjo na čelu zelo močna, čeprav so razlike v pogledih na politično integracijo Evrope velike. Spritno položaja v svetu in posebej v Evropi so majhni retušji v Berlinu možni.

V Franciji je de Gaullo referendum o Alžiru pokazal, da so de Gaullovi računi pravilni, kar se tiče miru v Alžiru, ni pa rečeno, da ima prav, ko jemlje usodo Francije vse preveč v svoje roke mimo parlamenta in velikih francoskih strank. Nevarnost fašizma v Franciji še ni odinjena z dnevnega reda, čeprav OAS ni dosegla svojega političnega cilja, da bi namreč preprečila evropske sprazume. Naj že bo OAS izraz »normalne psihologije! Prav zato »sanitarni ukrepi« ne morejo imeti samo žandarskega značaja. Za vse, ki jim je pri srcu notranji razvoj Francije in njen zunanji vpliv, ni zanemarljiva količina (quantité négligeable) Georges Bidault, ki je prav o tem času sprejel mesto predsednika v Svetu nacionalnega odpora OAS in torej postal nekaj Salanova civilni dvoječek. Francoski »ne« proti OAS je prepričljivo, vprašanje pa je, če je ta »ne« pritrditelj k temu, da je Poupou, bančnik in osební prijatelj de Gaullova, najprimernejša oseba za francosko vlado v času, ko je treba računati z močjo ljudskih množic.

Da je to res, se kaže tudi v Argentini. Frondizijev namestnik ni lahkega položaja, čeprav stoji za njim generaliteta. Prvi ukrepi vojaške hunte so razburili sindikate in Argentini grozi veliko stavkovno gibanje, gotovo ne v prilog aristokratskih generalov in njihovih interesov. Medtem se je na Kubi odigravalo zadnje dejanje lanske inozivje. 1.180 ljudi je Castro postavil na zatožni klopi. Sodba je bila sicer težka, a ne kruta. 30 let prisilnega dela kot pokora za kontrarevolucijsko dejavnost, zraven pa možnost, da se za 62 milijonov dolarjev vsi odkupijo. In naj končamo s istim vrhom človeštva, s katerim smo začeli: Brez osrečujoče vere, da se vzpne človeštvo iz brezen zmot in žalob, ni pravega žioljenja. T. O.

O taborniški organizaciji v našem okraju, je v pozdravnem govoru na nedeljski izredni skupščini Zveze tabornikov Slovenije v veliki dvorani Narodnega doma med drugim dejal predsednik Okrajnega odbora SZDL Franc Lubej, moram reči, da smo z njo zadovoljni, saj je dosegla prav lepe uspehe. Skupščina bo dala novih spodbud, je še rekel tov. Lubej, toda vaše delo bo lahko bolj uspešno le v primeru, če bodo zlasti naše družbene in politične organizacije, predvsem pa Socialistična zveza, podprla vašo prizadevanja in napore.

Nedeljsko izredno skupščino Zveze tabornikov Slovenije lahko ocenjujemo kot pomembno prelomnico v delu taborniške organizacije v republiki, saj je osvetlila mnoge probleme in nakazala pot njenega uveljavljanja v komuni. Pri nadaljnji rasti taborniške organizacije, je rečeno v programu Zveze tabornikov Slovenije, moramo upoštevati ko-

SKRBNJE PRIPRAVE

za proslavo dneva mladosti

V konjiški občini menda še ni bilo nikoli toliko prireditvev kot v letošnjih pripravah na proslavo dneva mladosti. O teh je predsednik Občinskega odbora SZDL tov. Mraz povedal naslednje:

Začetek priprav sega že v mesec marec. Že takrat smo ustanovili poseben odbor, v katerem so predstavniki vseh organizacij in društev. Odbor je zatem sprejel okvirni program prireditvev, ki je sestavljen tako, da bodo v njem sodelovala prav vsa društva in organizacije. Kolikor je mogoče, bodo nekatere prireditve tudi izven občinskega središča, v Ločah, Zrečah in Vitanju. Proslave za prvi maj pa bodo, kot v preteklih letih, v vseh večjih krajih in podjettjih.

Tovariš Stane Pisanec, predsednik Občinske zveze za telesno kulturo, vodi osrednji odbor za prireditve. Na vprašanje, kaj vse pripravljajo, je odgovoril: V programu je tekmovanje mladinskih aktivov v streljanju (Vitanje), medaktivni namiznoteniški turnir in nogometno tekmovanje v Konjicah. Največ prireditvev bo v maju. Dvakrat se bodo srečali šahisti, in sicer prvič na dvoboju Konjice—Zreče na desetih deskah v Konjicah, nekaj dni zatem pa še na brzoturnirju v Zrečah. Občinski komite LMS pripravlja javno odhajo »Pokaži kaj znaš«. Avtomoto društvo bo izvedlo ocenjevalno vožnjo. Razen tega bo konjiško gasilsko društvo pripravilo nastop pionirjev in mladincev; taborniki se bodo predstavili s propagandnim taborom, domača Svoboda pa z dramskim delom in glasbenim večerom. Če k temu dodamo še občinsko tekmovanje v streljanju, boksarski dvoboj in množični izlet, ki ga pripravlja Društvo prijateljev mladine, sem navedel vse najvažnejše prireditve v počastitev dneva mladosti. Zaključno svečanost pa bomo imeli 27. maja na konjiškem stadionu.

V. L.

Da življenje ne bo več žalostno ...

Tisočem in desetisočem vojnim ujetnikom, oficirjem, podoficirjem in vojakom bivše jugoslovanske vojske, ki se po končanem drugem svetovnem spopadu niso vrnili na domovine, je domovina zdaj na široko odprla vrata. Po zakonu o amnestiji jim je omogočen prost in neoviran povratak na njihove domove. Zdej se lahko rešijo okov tako imenovane politične emigracije, v katero so prišli zaradi sovražne protijugoslovanske propagande, ki je imela svoj izvor v najrazličnejših krogih in elementih, katerim ni bilo oseh, da je nastala nova država, da je zrasla nedoisdna socialistična Jugoslavija, ki je prinesla nove odnose med ljudi. Amnestija se nanaša na tiste zapeljance, ki so skupaj z ostanki raznih kvoislinških formacij zapustili svojo domovino in na one, ki so po vojni, predvsem zaradi avonturističnih teženj, zbežali v tujino, misleč, da jih tam čaka »lepšo« življenje. Čas in dogodki so te iluzije demantirali. Iluzije o ne-

muno kot osnovo gospodarskega, družbenega in političnega življenja. Najskrbnejše moramo proučiti potrebo po ustanavljanju občinskih organizacij, obenem pa še bolj utrjevati samostojnost posameznih enot in njihovo poseganje v dogajanja v njihovem kraju. Iz vsega tega sledi, da se mora taborniška organizacija prav v tem letu notranje urediti in rešiti vrsto problemov, ki bodo zagotovili njeno nadaljnjo rast. Zagotoviti bo treba stalnost dela, redno programiranje in zdravo menjavo vodstvenega kadra v enotah.

V tem smislu je izzvenelo tudi pozdravno pismo odsotnega predsednika Zveze tabornikov Slovenije tov. Sergeja Vošnjaka, v katerem je poudaril vlogo taborniške organizacije pri vzgoji mladih ljudi, istočasno pa tudi potrebo po krepitvi okrajnih in Mitrejšem ustanavljanju občinskih taborniških zvez.

Zelo živahna razprava je opozorila na niz problemov, ki jih srečujejo taborniške organizacije pri svojem delu. Tako so si zaželeli ponovno delo Gozdne šole v Bohinj, kritizirali slabo poročevalsko oziroma informativno službo sploh, izrekli nekaj priporočil Gorskimi straži pa tudi tistim »ljubiteljem« planinskega cvetja, ki to svojo »ljubezen« izkazujejo le v trganju in uničen-

V VOJNIKU BODO POSTAVILI SPOMENIK NOB

Tudi Vojnik ima bogato zgodovino iz narodnoosvobodilnega boja. V borbi za svobodo je padlo 21 borcev NOV, ustreljenih je bilo 29 talcev, v taborišču je umrlo 19 prebivalcev tega kraja, izseljenih v razne kraje Srbije in Hrvaške pa je bilo 78 oseb. Da bi vse dogodke, ki so kakor koli vezani na ljudsko revolucijo in borbo proti okupatorju, zbrali v celotno gradivo, je krajevna organizacija Zveze borcev

USPELE PRIREDITVE

Odbor za proslavo dneva železničarjev v Celju je v počastitev 15. aprila pripravil vrsto nadvse uspešnih prireditvev in proslav, ki so se zvrstile od ponedeljka, 9. do vključno nedelje, 15. aprila. Tako so bile v tem času številne športne ter kulturno prosvetne, spominske in druge prireditve. Ob zaključku pa je v Celju gostovala tudi skupina folkloristov »Tud an hent houarn« iz Pariza, ki se je predstavila z narodnimi plesi, pesmimi in glasbo.

SKUPŠČINA OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

V dvorani okrajnega zavoda za socialno zavarovanje je bilo danes dopoldne šestnajsto redno zasedanje skupščine tretjega sklica Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju. V osrednji točki dnevnega reda je bila obrazložitev poslovanja zavoda v letošnjem letu. Poročilo o delu zavoda v lanskem letu pa so člani skupščine prejelji že prej.

vanju rožic. S ploskanjem so sprejeli predlog, da naj bi znova uvedli stari taborniški pozdrav — srečo. Nekaj tehtnih pripomb pa je bilo slišati tudi na tako imenovane napade, ki jih taborniške organizacije rade izvajajo v času taborenj ali podobnih prireditvev.

Lep prispevek v razpravi so dali tudi delegati taborniške organizacije celjskega okraja. Tako je tov. Mihelak govoril o delu tabornikov v okviru stanovjskih skupnosti, krajevnih odborov in podobno. Medtem ko je delegat iz Zalca orisal nekatere značilnosti dela tamošnje občinske zveze, pa je zastopnik iz Smarja opozoril tudi na nekatera nepravilna gledanja na to družbeno politično organizacijo. Če veljajo besede: taborniška organizacija na šoli ni potrebna, ali, če boš šel na sestanek tabornikov, boš dobil iz vedenja nezadostno oceno... za šmarsko občino, ali za določeno šolo v tej občini; delegat na žalost ni bil bolj konkreten; potem je očitno, da bo treba prav z delom onemogočiti takšno gledanja in mišljenja.

Izredna skupščina Zveze tabornikov Slovenije je sprejela še program dela za letošnje leto ter predlog statuta.

-mb

Ce boste kdaj v zadregi, kam na nedeljski popoldanski izlet, Vasa pripravite pot iz Celja po levem bregu Savinje do Laškega. Lepa je in prav nič naporna, pa čeprav tu in tam popelje na majhno vzpetino, zlasti na koncu Pečovnika ter v Rifengozdu. Res je, da ni markirana (to delo bi lahko opravilo planinsko ali pa turistično društvo); a navzlic temu ne imejte skrbi, da bi zašli. Zanesljiv kažipot je namreč Savinja. Opravite jo lahko v dobrih dveh, pa pa tudi treh urah in več, odvisno, kako jo boste vzeli pod nogo. Tudi ta posnetek je s te poti. Napravljen je na koncu Rifengozda, ko se pogled odpre na Laško.

Številke govorijo ...

Po podatkih Zavoda za statistiko je imel celjski okraj ob zaključku lanskega leta 201.810 prebivalcev, od tega po Zakonu o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbenecih zavarovanih 136.385 oseb, kar je 67,58 odstotkov prebivalcev, ali za 1,67 odstotkov več kot v 1960. letu. Po Zakonu o zavarovanju kmetijskih zavarovancev je zavarovanih 49.654 oseb. Obrtnikov je v okraju 1.122, z družinskimi člani pa okoli 2.600. Socialnih oskrbovancev je 1.568, vojaških vojnih invalidov, žrtve iz NOB in sirot pa je 3.449. Po vseh teh podatkih je očitno, da je na območju celjskega okraja izven zavarovanja le 1 do 2 odstotka prebivalcev. V glavnem gre za ljudi, ki so se preživljali z dnino, pa niso nikjer zavarovani; nekaj pa je še tudi kmetov.

Od skupnega števila zavarovanih oseb je bilo konec lanskega leta 56.622 aktivnih zavarovancev. Po občinah je največje število le-teh odpadlo na celjsko (25.185), sledijo tudi soštanjnska (8.435), žalska (7.805), šmarska (4.259) itd. Najmanj aktivnih zavarovancev ima šentjurska občina in sicer 1.775.

Zmogljivost bolnišnic ter zdravilišč (samo za zdravstvene namene) na območju okraja znaša 2.799 postelj.

Pomembno vlogo na področju kurativnega zdravljenja, pa tudi preventivnega dela imajo obratne ambulante. V celoti jih je devet; nase pa vežejo nekaj nad štirinajst tisoč aktivnih zavarovancev.

Stroški ambulantnega zdravljenja so lani v primerjavi z 1960. letom narasli za dvakrat in več, saj so znašali 1961. leta 565.185.000, 1960. leta pa 271.469.000 dinarjev. Na enega aktivnega zavarovanca so znašali lani 9.981 dinarjev na dan, 1960. leta pa 4.929 dinarjev. Število ambulantnih pregledov in storitev je v lanskem letu naraslo za 8,84 odstotkov. Medtem ko je bilo v 1960. letu v povprečju na sto zavarovanih oseb 862 ambulantnih pregledov, se je to število lani povečalo že na 901.

V 1960. letu so znašali skupni izdatki za zobno nego in zobozdravljenje 115.384.000 dinarjev, lani pa že 175.522.000 dinarjev, ali za 54,8 odstotkov več. Stroški zobozdravljenja so znašali 1960. leta na enega zavarovanca 2.059 dinarjev, lani pa 3.100 dinarjev, ali za 50,55 odstotka več.

Povprečna letalna doba v bolnišnicah se je lani zmanjšala na 14 dni, medtem ko je 1960. leta znašala petnajst. Skupni izdatki za zdravljenje v bolnišnicah so lani znašali eno milijardo 32 milijonov 83 tisoč dinarjev, leto dni prej pa 737.184.000 dinarjev. Ti stroški so znašali v povprečju na enega aktivnega zavarovanca v 1960. letu 13.585 dinarjev, lani pa 18.228.

Izdatki za zdravila in zdravilna sredstva so lani znašala 254.404.000, leta 1960 pa 189.633.000. Lani je bilo izdanih 690.117 receptov, v letu 1960 pa 642.467. Povprečna cena zdravil za posamezni recept je bila 1960. leta 295 dinarjev, lani pa že 369 dinarjev.

To so samo nekatere številke iz poročila o delu Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju v lanskem letu, številke, ki same govorijo in ne potrebujejo nobenega komentarja.

Kam po opravljeni šoli?

Akelje v »Mesecu pokličenega usmerjanja mladine« so na območju Zavarstva za zaposlovanje delavcev v Konjicah zalele velik obseg. V njih sodelujejo še šole, gospodarske organizacije in razne ustanove. Stari vseh otrok, ki obiskujejo šole, so v tem času prejeli pisma s priporočili, da pomagajo in svetujejo pri pravilni izbiri poklica otrok. Učenci višjih razredov pa v teh dneh pisajo šolske naloge in izpolnjujejo anketne liste, v katerih navajajo, kam se bodo namenili po opravljeni obsevnosti šoli. Seveda jim pri tem svetujejo in pomagajo tudi prosvetni delavci.

Posebna oblika seznanjanja z različnimi poklici so obiski v razna podjetja, zadrage, ustanove itd., ki so se jih v konjiški občini prav s pridom posluževali.

Težko pa je ugotoviti, v koliko bo mogoče ustreči željam mladih ljudi. Podjetja vključujejo vedno manj vajencev, za priučevanje pa še nimajo izdelanih programov. Posebno skrb pa bo treba posvetiti zaposlitvi ženske mladine. V. L.